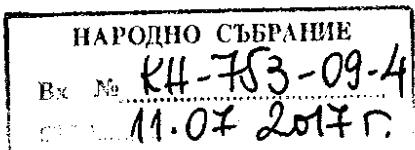

Изх. № 463/11.07.2017

до
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ПАРЛАМЕНТАРНАТА КОМИСИЯ
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Г-Н СЛАВЧО АТАНАСОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ПАРЛАМЕНТАРНАТА КОМИСИЯ ПО
ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА,
МЛАДЕЖТА И СПОРТА

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование 754-01-14, внесен в НС на 01.06.2017

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АТАНАСОВ,

Във връзка със Законопроект 754-01-14 за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование, изразявам следното становище относно предложените промени, касаещи деца в конфликт със закона и работата на Социално-педагогическите интернати:

Параграф 7 в Законопроекта предвижда промяна на сега действащата ал. 9 на чл. 44, съгласно която „Социално-педагогическите интернати са за обучение на ученици, които нямат подходящи условия за живот в семейството си, лишени са от родителски грижи и надзор или са извършили противообществени прояви.“ на „Социално-педагогическите интернати са за обучение на ученици, които нямат подходящи условия за живот в семейството си или са лишени са от родителски грижи и надзор.“, т.е отпада като възможност настаняване, ако са извършили противообществена проява.

Институт по социални дейности, като организация с дългогодишен опит и експертиза в областта на закрила и защита на правата на децата, включително децата, жертви на насилие и престъпления децата, извършители на престъпления, категорично възразява срещу това предложение. Смятаме, че това предложение нарушава правата на децата и е опит да се спре политиката на реформа в областта на правосъдието на деца, част от която е закриването на СПИ и ВУИ. По този начин се узаконява създаването на училища за деца, които нямат подходящи условия за живот в семейството си или са лишени са от родителски грижи и надзор, т.е. създават се нови институции за деца. Тази форма на съчетаване на живееене с образование тип интернат за деца в риск отдавна е доказала своята несъстоятелност и затова навсякъде по света, както и в България стартират мерки за закриването им. ИСДП твърдо вярва, че правото на образование на всяко дете трябва да бъде гарантирано при спазване на останалите му права, включително на социална защита и подкрепа. В този смисъл за деца, които нямат подходящи условия за живот в семейството си или са лишени са от родителски грижи и надзор се прилагат подходящи мерки за закрила – от настаняване в семейство на близки и роднини до настаняване в услуги в общността (центрове за настаняване от семеен тип). Макар и да не е със семейството си (временно или постоянно), детето пак има възможност да посещава подходящо масово училище и да се гарантира правото му на образование. Предложената промяната е в противоречие и с политиката на Р. България за deinституционализация на грижата за деца.

Параграф 22 на Законопроекта предвижда създаване на нова алинея 5, според която се включва задължително участие в екипа за личностно развитие и на

представител на ОЗД и/или на органите за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни. Мотивът за това предложение е въвеждането на норми, определящи задължение на държавните органи, които са извън образователната система да участват в дейностите за приобщаващо образование и борба с агресията. ИСДП подкрепя създаването на механизми за междуинституционална работа, но счита, че текстът трябва да включва само представител на органите на отдел „Закрила на детето“. При дете в риск основен орган, който следва да се сигнализира е отдел „Закрила на детето“, който прави оценка на случая и осъществява специална закрила. От друга страна, Наредбата за приобщаващо образование създава предпоставки за включване на представители на отдел „Закрила на детето“ за допълнителна подкрепа на детето (чл 132, ал 2). В този смисъл, предложената нова алинея 5 не е необходима. По-нататък, чл. 133 ал (2), т.13 въвежда и следната функция на екипа за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика „координира взаимодействието със социалния работник, водещ на случай от съответния отдел за закрила на детето - за деца и ученици в риск“.

Също така, възразяваме срещу предложената нова алинея 7 към чл. 188, която отново смислово повтаря сега действащ текст от Наредбата за приобщаващо образование (чл. 77, ал 2), но предлага и включването на органите за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни. Вносителят на законопроекта аргументира нуждата от включване на представител на органите за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни при отказ или препятстване от страна на родителите на работата на екипа за подкрепа на личностно развитие. Съгласно Закона за закрила на детето, при нарушаване на правата на детето, включително от родителите ѝ/му и незачитане на неговия/нейния най-добър интерес, компетентен орган е дирекция „Социално подпомагане“, съответно отдел „Закрила на детето“.

С уважение,

ПРОФ. НЕЛИ ПЕТРОВА
ПРЕДСЕДЕТЕЛ НА УС НА ИСДП